

Міністерство освіти і науки України

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор академії, професор

В.І. Аранчій

«_____» _____ 2016 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Галузь знань 21 Ветеринарна медицина

Спеціальність 211 «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»

Ступінь вищої освіти «Магістр»

Термін навчання 2 роки

ПОЛТАВА 2016

Програму склали: доктор ветеринарних наук, професор Бердник В.П.,
доктор ветеринарних наук, професор Скрипка М.В.,
доктор ветеринарних наук, професор Киричко Б.П.,
доктор ветеринарних наук, професор Євстаф'єва В.О.,
доктор ветеринарних наук, професор Кулинич С.М.,
доктор ветеринарних наук, професор Замазій А.А.,
доктор ветеринарних наук, професор Панікар І.І.
кандидати ветеринарних наук, доценти: Передера Ж.О.,
Передера С.Б., Панасова Т.Г., Киричко О.Б., Передера Р.В.,
Довгопол В.Ф., Шатохін П.П., Супруненко К.В., Бердник І.Ю., Конє
М.С., Корчан М.І., Щербакова Н.С., Клименко О.С.; Кравченко С.О.,
Лавріненко І.В., Передера О.О.; Михайлютенко С.М., Корчан Л.М.;
старші викладачі Жерносік І.А., Каришева Л.П.
методист факультету ветеринарної медицини Завора В.М.

Програма розглянута, схвалена і рекомендована до друку Науково-методичною радою спеціальності «Ветеринарна медицина»
Протокол № 1 від «29» серпня 2016 р.

Відповідальний за випуск: методист факультету ветеринарної медицини Завора В.М.

Наскрізна програма практики здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної медицини ступеню вищої освіти «Магістр» складена з урахуванням «Методичних рекомендацій щодо проведення практики студентів у аграрних вищих навчальних закладах», Закону України «Про ветеринарну медицину», ОКХ та ОПП магістрів напряму підготовки 8.11010101 «Ветеринарна медицина», кваліфікація «Лікар ветеринарної медицини».

ЗМІСТ

1. ВИДИ ПРАКТИКИ.....	4
2. ПОСЛІДОВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТА ТРИВАЛІСТЬ ПРАКТИКИ	7
3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	7
3.1 Навчальна практика з дисципліни «Ветеринарне забезпечення біотехнології відтворення та профілактики акушерської і гінекологічної патології у тварин».....	7
3.2. Навчальна практика з дисципліни «Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин»	8
3.3. Навчальна практика з дисципліни «Хірургічні хвороби тварин з анестезіологією».....	8
3.4. Навчальна практика з дисципліни «Спеціальна епізоотологія»	9
3.5. Навчальна практика з дисципліни «Глобальна паразитологія».....	10
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА	10
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	11
4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	11
4.1. Навчальна практика	11
4.2. Виробнича практика.....	12
4.3. Переддипломна практика.....	13

1. ВИДИ ПРАКТИКИ

Згідно освітньо-професійної програми підготовки магістра (спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» практична підготовка лікарів ветеринарної медицини передбачає наступні різновиди практики: навчальну, виробничу і переддипломну практики. Наскрізна програма практик студентів факультету ветеринарної медицини освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» складена у відповідності до «Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти Полтавської державної аграрної академії» від 23.02.2016 р.

Навчальні практики

Мета навчальної практики: підготовка студентів до більш глибокого засвоєння ними теоретичних знань, навчання професійним навичкам, засвоєння технологій сільськогосподарського виробництва. Ці практики проводяться поступово, під час навчання в академії.

В умовах кафедр, базових господарств, лікарнях та клініках ветеринарної медицини студенти виконують завдання з акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин, спеціальної пропедевтики, терапії і профілактики внутрішніх хвороб тварин, хірургічних хвороб тварин з анестезіологією, спеціальної епізоотології, глобальної паразитології. Під керівництвом викладачів клінічних кафедр і лікарів ветеринарної медицини господарств та установ державної ветеринарної медицини вони проводять диспансеризацію поголів'я і лікування хворих тварин.

Фахові компетентності.

Здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин.

Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

Здатність володіти методиками патолого-анатомічної діагностики.

Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.

Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.

Виробнича практика студентів

Виробнича практика є одним із важливих етапів у підготовці їх як майбутніх фахівців ветеринарної медицини, організаторів і керівників виробництва. Вона дозволяє студентам ознайомитися з діяльністю лікаря ветеринарної медицини широкого профілю, закріпити теоретичні знання, набуті необхідні практичні навички.

На виробничій практиці студент знайомиться із структурою державної і відомчої служби ветеринарної медицини, виробничими функціями, системою забезпечення закладів ветеринарної медицини новітньою технікою, обладнанням, апаратурою, лікувальними та профілактичними засобами, аптечною справою.

Студент бере безпосередню участь у прийомі хворих тварин, постановці діагнозу, надання лікарської допомоги, проведенні планових діагностичних профілактичних та оздоровчих заходів, приймає участь у ліквідації інфекційних та інвазійних хвороб. У ветеринарних лабораторіях знайомиться з роботою лікарів ветеринарної медицини - бактеріологів, вірусологів, паразитологів, токсикологів, біохіміків та приймає безпосередню участь у проведенні досліджень патологічного матеріалу, крові, кормів та ін. Здійснює патологоанатомічний розтин трупів, проводить їх утилізацію.

Під час виробничої практики студенти виконують дослідження і збирають матеріали для підготовки звіту, проводять курацію тварин і оформляють курсові роботи, а також знайомляться із заходами по захисту навколишнього середовища, забезпеченню життєдіяльності на виробництві. Вони набувають досвіду організаційної роботи, спілкування з людьми на виробництві, пропаганди професійних знань.

Фахові компетентності.

Здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.

Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Переддипломна практика студентів

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом практичного навчання, проводиться на випускному курсі з метою узагальнення й удосконалення здобутих ними знань, практичних умінь і навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності.

Основними завданнями переддипломної практики є:

- безпосередня практична підготовка здобувачів вищої освіти до самостійної роботи на посадах фахівців, поглиблення та закріплення теоретичних знань та практичних навичок зі спеціальності (спеціалізації) і навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, уміння працювати з фактичним матеріалом виробничої діяльності підприємства (організації, установи) й використовувати його для виконання кваліфікаційної роботи;
- формування умінь і навичок роботи за фахом, набуття досвіду організаційної, виховної роботи в колективі;
- ознайомлення безпосередньо на підприємстві (в організації, установі) з сучасними прийомами, методами та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії.

Важливим завданням переддипломної практики є виконання та оформлення спеціальних розділів кваліфікаційної роботи.

Фахові компетентності.

Здатність організувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження.

Здатність розробляти стратегію виробничо-фінансової діяльності, маркетингу та менеджменту у ветеринарній медицині.

Здатність характеризувати біологічні та технологічні процеси з використанням спеціалізованих програмних засобів.

Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.

Здатність організувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

2. ПОСЛІДОВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТА ТРИВАЛІСТЬ ПРАКТИКИ

Назва практики	Курс	Семестр	Тривалість практики			ЄКТС
			Тижні	Навчальні заняття, годин	Самостійна робота, годин	
Навчальні практики						
Ветеринарне забезпечення біотехнології відтворення та профілактики акушерської і гінекологічної патології у тварин	1	2	1	30	15	1,5
Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин	1	2	0,4	12	6	0,6
Хірургічні хвороби тварин з анестезіологією	1	2	1	30	15	1,5
Спеціальна епізоотологія	1	2	1	30	15	1,5
Глобальна паразитологія	1	2	0,6	18	9	0,9
Виробнича та переддипломна практика						
Виробнича практика	1	2	4	180	-	6
Переддипломна практика	2	4	4	180	-	6

3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

3.1. Навчальна практика з дисципліни

«Ветеринарне забезпечення біотехнології відтворення та профілактики акушерської і гінекологічної патології у тварин»

Мета практики: набуття студентами навичок використання різних методів дослідження і лікування тварин з акушерсько-гінекологічною патологією, відпрацювання методів і прийомів біотехнології розмноження тварин.

Завдання практики. Забезпечити відпрацювання студентами методів акушерсько-гінекологічних досліджень самок сільськогосподарських тварин,

діагностики гінекологічних захворювань, методів патогенетичної терапії акушерсько-гінекологічних захворювань, способів введення сперми при штучному осіменінні самок сільськогосподарських тварин. В умовах виробництва організувати проведення студентами акушерсько-гінекологічної диспансеризації, засвоєння методів діагностики вагітності клінічними методами, діагностики і терапії маститів, в т.ч. і прихованих, дисфункцій яєчників, післяродових захворювань.

Фахові компетентності.

Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.

Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

3.2. Навчальна практика з дисципліни «Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин»

Мета практики: закріпити теоретичні знання і придбати практичні навички з діагностики, лікування і профілактики внутрішніх захворювань.

Завдання практики. В умовах тваринницького господарства, м'ясокомбінату, лабораторії і клініки кафедри провести диспансеризацію великої рогатої худоби, надати студентам навички постановки діагнозу, лікування тварин і профілактики захворювань, відпрацювати прийоми і методи терапевтичної техніки, лабораторного дослідження біологічних субстратів (крові, сечі, тощо). Провести профілактичні обробки тварин (телят, свиней). Забезпечити засвоєння методів загальної терапії (дієтотерапія, фармакотерапія, фізіотерапія). Скласти план заходів по загальній профілактиці внутрішніх захворювань тварин.

Фахові компетентності.

Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.

3.3. Навчальна практика з дисципліни «Хірургічні хвороби тварин з анестезіологією»

Мета: закріплення теоретичних знань та придбання навичок з лікування хірургічних хвороб тварин.

Завдання практики. Сформувати у студентів навички виконання загального та місцевого знеболення, проведення хірургічної диспансеризації;

розробити раціональну схему лікування хірургічних хвороб тварин; обґрунтувати доцільність вибору того чи іншого засобу лікування хворої тварини; провести етіотропну, патогенетичну, замінну, симптоматичну, а при необхідності і радикальну терапію хворої тварини; застосувати хірургічні методи лікування хворих тварин та визначити умови їх післяопераційного утримання. Навчити студентів складанню звітів про виявлені хірургічні захворювання, виконанню лікування та розробці плану профілактики хірургічних хвороб.

Фахові компетентності.

Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

3.4. Навчальна практика з дисципліни «Спеціальна епізоотологія»

Мета практики: закріпити одержані теоретичні знання і оволодіти практичними навичками в питаннях діагностики і лікування інфекційних захворювань, розробки та проведенню заходів по організації протиепізоотичних заходів (ізоляція, лікування або забій інфекційно-хворих тварин), знезараження факторів передачі збудників з метою розриву епізоотичного ланцюга, забезпечення нечутливості тварин до зараження.

Завдання практики. вивчити епізоотичний стан зони, де проходить виробнича практика-район, господарство; засвоїти методіку складання епізоотичної картини, ведення епізоотичного журналу; оволодіти навичками встановлення діагнозу, лікування та профілактики інфекційних хвороб тварин; оволодіти навичками відбирання, консервування матеріалу для клінічно лабораторних досліджень; засвоїти основні положення по підбору дезрозчинів для проведення дезінфекції; оволодіти методикою організації і проведення протиепізоотичних заходів, клініко-діагностичних обстежень.

Фахові компетентності.

Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

Здатність володіти методиками патолого-анатомічної діагностики.

Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.

3.5. Навчальна практика з дисципліни «Глобальна паразитологія»

Мета практики: закріпити теоретичні знання і набути практичні навички по плануванню, організації і проведенню діагностичних досліджень і лікувально-профілактичних заходів проти паразитарних хвороб тварин.

Завдання практики. Ознайомити студентів з епізоотичною ситуацією району, населеного пункту чи господарства різної форми власності по інвазійним хворобам, та скласти карту епізоотологічного стану. Набути навички зажиттєвої і посмертної діагностики інвазійних хвороб. Набути навички відбору, консервування, етикетування та пересилки матеріалу для дослідження в лабораторію. Оволодіти методикою організації і проведення масових діагностичних досліджень і обробок тварин при інвазійних хворобах, з урахуванням екологічної безпеки. Оволодіти методикою проведення гельмінтологічної оцінки пасовищ.

Фахові компетентності.

Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.

Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Метою виробничої практики є ознайомлення в умовах установи, організації, на підприємстві з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва; закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти в процесі вивчення дисциплін; набуття практичних навичок, відпрацювання вмінь з робітничої професії та спеціальності, а також збір матеріалу для виконання дипломної та курсових робіт за передбаченим навчальним планом.

Завдання практики: відпрацювання методів досліджень тварин, діагностики та терапії захворювань; проведення диспансеризації, використання клінічних і лабораторних методів діагностики в умовах виробництва.

Фахові компетентності.

Здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.

Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Метою переддипломної практики є безпосередня практична підготовка до самостійної трудової діяльності; систематизація, закріплення й розширення теоретичних і практичних знань, умінь й навичок студентів за фахом; збір, узагальнення й аналіз матеріалів за темою дипломної роботи.

Завдання практики: оволодіння випускником первісним професійним досвідом; одержання досвіду у вирішенні практичних завдань, що вимагають застосування професійних знань і вмінь фахівця; узагальнення, систематизація, закріплення і поглиблення знань з вивчених дисциплін навчального плану; узагальнення досвіду, знань й умінь з професійної, організаційної та виховної роботи; акумулювання й аналіз матеріалів для підготовки дипломної роботи, проведення досліджень у рамках студентської науково-дослідної роботи; адаптація до умов практики реального виробництва.

Фахові компетентності.

Здатність організувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження.

Здатність розробляти стратегію виробничо-фінансової діяльності, маркетингу та менеджменту у ветеринарній медицині.

Здатність характеризувати біологічні та технологічні процеси з використанням спеціалізованих програмних засобів.

Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.

Здатність організувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

4.1. Навчальна практика

Формою контролю виконання програм навчальних практик навчальних дисциплін є диференційований залік. Нарахування балів проводиться у відповідності до передбаченої у робочій програмі схеми нарахування балів з навчальної дисципліни.

Методи контролю за видами роботи здобувачів вищої освіти: відвідування навчальної практики, ведення щоденника, а також особисте спостереження викладача під час практики. Залежно від особливостей навчальних практик можуть бути впровадженні інші методи контролю.

Здобувач вищої освіти в щоденнику навчальної практики записує в кінці кожного дня види і обсяг виконаних робіт. Керівник навчальної практики робить письмовий висновок про виконання програми практики здобувачем вищої освіти у відповідному розділі щоденника.

4.2. Виробнича практика

Головним документом по обліку роботи студентів на виробничій практиці є щоденник.

Студенти ведуть щоденник кожного дня протягом усього періоду практики. Записи в ньому повинні бути короткими і відображати основні положення виконаної роботи.

Записи в щоденнику роблять згідно вказівок при проведенні інструктажу. Щоденник перевіряється і завіряється один раз на тиждень керівником практики, а в кінці підписується здобувачем, керівником та скріплюється печаткою.

Підсумки практики оформлюються у вигляді звіту, в якому у короткій формі студент надає аналіз виконаної роботи з висновками і пропозиціями.

Вихідним матеріалом для складання звіту слугує виконана робота, а також копії актів експертиз, протоколів, фотографії і т.п.

Звіт, як і щоденник, перевіряє керівник практики від підприємства, підписує і завіряє печаткою. До звіту додається характеристика студента, підписана керівником практики від підприємства і скріплена печаткою.

Контроль за виконанням програми практики проводиться за наступними критеріями:

- вичерпність і правильність виконання індивідуальних завдань практики – 0–40 балів;
- якість оформлення щоденнику практики – 0–19 балів,
- переконливість відповідей студента під час захисту – 0–41 балів.

Оцінювання здійснюється за наступною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Захист проводиться впродовж двох тижнів після закінчення практики перед комісією.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, в залікову книжку студента за підписом голови комісії.

Студент, який отримав негативну оцінку за проходження практики,

відраховується з академії.

4.3. Переддипломна практика

Головним документом по обліку роботи студентів на переддипломній практиці є щоденник.

Студенти ведуть щоденник кожного дня протягом усього періоду практики. Записи в ньому повинні бути короткими і відображати основні положення виконаної роботи.

При веденні щоденника слід керуватись такими положеннями:

1. При первинному прийомі хворого і наданні йому лікувальної допомоги у щоденнику записують вид тварин, інвентарний номер чи кличку, вік, найбільш інформативні анамнестичні дані, температуру тіла, частоту пульсу і дихання, скорочення рубця (для жуйних з 3-4 місячного віку), характерні ознаки хвороби, проведене лікування, рекомендації по дієті, профілактичних заходах, умови утримання.

2. Якщо лікування проводиться декілька днів, то на це вказують в записах. Лікарські препарати виписують у рецептурній формі.

3. При прийомі декількох тварин з однаковим діагнозом дані клінічних обстежень записують по кожній тварині. Рецепти виписують на одну тварину, з вказівкою про ідентичність лікування всієї груп.

4. При повторному прийомі однієї і тієї ж тварини, чи групи, нову записують їх клінічні ознаки. Що стосується лікування, то про нього роблять посилання на попередню дату, а у графі 2 проставляють номер первинного запису.

5. Якщо в лікуванні є зміни, доповнення, то про це також роблять відповідний запис.

6. Результати диспансеризації по внутрішніх незаразних хворобах, акушерсько-гінекологічній і хірургічній патології записують у формі узагальнених даних.

7. Протиєпізоотичні заходи (діагностичні дослідження, запобіжне щеплення, дегельмінтизація і т.п.) записують у формі акту, де вказують вид тварин, кількість і птахів, що піддавались обробці, характеристику використаних речовин і препаратів, їх дози, кратність введення і т. ін.

8. Записи в щоденнику з інших дисциплін роблять згідно вказівок при проведенні інструктажу. Щоденник перевіряється і завіряється один раз на тиждень керівником практики, а в кінці підписується студентом, керівником і скріплюється печаткою.

Захист щоденника та звіту про переддипломну практику проводиться у порядку, вказаному у пункті 4.2.

Студент, який отримав негативну оцінку за проходження практики, відраховується з академії.